

Uddevallavarvets Tjänstemannaklubb av SIF -- 30 år 1977

En tillbakablick över de gångna 30 åren kan utformas på många olika sätt. Man kan till exempel gå igenom samtliga gulnade mötesprotokoll och sammanställa en historisk återblick över de händelser som är nedskrivna av den flitige sekreteraren. Man kan namnge de ordförande och andra betydelsefulla och inflytelserika förtroendevalda, som medverkat till att göra SIF-klubben till den starka fackliga organisation som den är i dag. Man kan rent statistiskt visa hela den positiva utveckling som klubben genomgått sedan den startades 1947.

En sådan uppställning skulle dock vara ganska tråkig att gå igenom för den oinvigde. Vi skall här endast nämna de stora händelserna, och den intresserade kan i klubbens arkiv hitta även de små men ofta betydelsefulla detaljer som utgör klubbens hela historik.

Bildades 1947

Uddevallavarvets Tjänstemannaklubb av SIF bildades sålunda 1947. Konstituerande sammanträde hölls i Folkets Hus den 10 april och det första klubbmötet fredagen den 20 juni. Medlemsavgiften fastställdes därvid till sex kronor per år.

Nämnas kan också att en kurs i företagsdemokrati hölls på Bohusgården i september samma år. Begreppet företagsdemokrati har gamla anor vid Uddevallavarvet.

När man läser protokoll från klubbens första år, förvånar man sig över att så självklara saker som tjänste- och resereglementet, pensionsfrågan och andra vållade klubben så mycket arbete -- vilket ej att förglömma utfördes på fritid.

Många nya uppgifter på 1950-talet

1950-talet medförde en mängd nya arbetsuppgifter för klubben. På årsmötet den 8 december 1951 lades sålunda grundstenen till den så mycket omdiskuterade och hårt prövade donationsfonden. Medel till donationsfonden kommer från de s k sjösättningspengar, som skänkes av skeppsredarna och fördelas mellan de olika fackliga organisationerna. Klubbstyrelsen löstes från donationsfonden först i slutet av 1960-talet, då man bildade en fristående styrelse för donationsfonden. Denna styrelse lyckades 1977 inköpa en fritidsstuga i Venjan (Dalarna), som används som semesterbostad för intresserade tjänstemän. Under de tidigare åren av donationsfondens existens diskuterade man mycket om vad man skulle använda dessa pengar till.

Klubben engagerade sig starkt i pensionsfrågan (ATP), där det som bekant gjordes en folkomröstning. För att höja den fackliga aktiviteten inom klubben beslöt man att på varje avdelning utse en kontaktman. Detta kom att betyda mycket för en klubb med en så stor spridning av medlemmarna.

Under slutet av 1950-talet råkade företaget ut för likviditetskris, som livligt uppmärksammades av press, radio och TV. Det var en svår tid för oss arbetstagare -- rykten om nedläggning och försäljning florerade. Men så kom ett besked från regeringen om fortsatt tryggad sysselsättning. Säkerligen en av varvets och de anställdas största glädjestunder!

Många stora händelser på 1960-talet

Även 1960-talet bjöd på en del större händelser som är värda att nämnas och minnas. Till de positiva händelserna hör införandet av den frivilliga grupplivförsäkringen och fria lördagar. Klubben fick disponera egna lokaler på "Fosfaten", och väl var det, ty det fackliga arbetet hade då fått en sådan omfattning, att det fordrades en fast punkt för att kunna bedriva det effektivt och rationellt.

De flesta minns säkert Eriksbergs olyckliga engagemang i Uddevallavarvet och den fackliga aktiviteten i samband med det. "Rationaliseringsspöket" gick hårt fram i mitten av 1960-talet, varvid ett trettiotal av våra medlemmar fick avsked. För att klara av varvets ekonomiska svårigheter var staten år 1967 tvungen tillskjuta 75 miljoner kronor. Händelsen föregicks av en enorm facklig aktivitet med uppvaktningar och skrivelser i samarbete med övriga fackliga organisationer vid varvet.

Kraftigt ökad arbetsbörda under 1970-talet

1970-talet är det decennium, där stora händelser avlöser varandra och lägger en oerhört stor arbetsbörda på klubben:

- Staten tar 1971 över Eriksbergs aktier i Uddevallavarvet, och klubben får en ny förhandlingspartner -- SFO (Statsföretagens Förhandlingsorganisation).
- Uddevallavarvet blir försöksplats för fördjupad företagsdemokrati.
- På initiativ av Tjänstemannaklubben bildas 'De fackliga organisationernas gemensamma studiekassa'. Syftet med studiekassan är att bedriva studieverksamhet i frågor av gemensamt intresse för de fackliga organisationerna vid varvet.
- Uddevallavarvet moderniserar och bygger ut -- Projekt 73. Klubbens medlemmar medverkar i 18 referensgrupper. Avsikten är att tillvarata de anställdas erfarenheter och praktiska kunnande, så att de nya arbetsplatserna blir så bra och ändamålsenliga som möjligt.
- 1974 kommer en ny arbetarskyddslag. Klubben medverkar i utbildningen av skyddsombud, arbetsledare och tjänstemän i arbetsledande befattningar i arbetsmiljöfrågor. Ett 150-tal av klubbens medlemmar deltar i denna viktiga utbildning.
- Projekt 73 innebär även ett nytt huvudkontor. Klubben engageras hårt i utformningen av kontorsbyggnaden och de olika arbetsplatserna inom denna. Klubben får en egen klubblokal i huvudkontoret.
- Ett antal nya lagar träder i kraft under 1970-talet. Här är några som på ett genomgripande sätt förändrar klubbens arbete:
  - lagen om anställningsskydd
  - förtroendemannalagen
  - studieledighetslagen
  - arbetarskyddslagen
  - lagen om facklig representation i styrelser
  - medbestämmandelagen.

Av ovanstående framgår tydligt att klubben måste utöka den grupp av förtroendevalda som skall känna till och bevaka de nya lagarna. Följden blev att klubben omorganiserades.

En stor händelse för vår klubb är att medlemsantalet har passerat det magiska 500-strecket och klubben därigenom blivit "storklubb". Detta innebär bland annat en utökad service från förbundet.

Den största händelsen under 1970-talet har sparats till sist. Ingen på Uddevallavarvet har kunnat undgå att se oljekrisens följdverkningar: diskussionerna kring varvskrisen -- analysgruppens bildande -- personalorganisationernas gemensamma uppvaktningar hos regeringen -- neskärningen av varvskapaciteten i Sverige -- bildandet av Svenska Varv AB -- regeringens stödåtgärder för varvsnäringen.

Det har hänt stora saker på den senaste tiden, och klubben har lagt ned ett mycket stort arbete i samband med nämnda händelser. Låt detta bilda slutvinjetten på denna tillbakablick över de gångna 30 åren. Låt klubben ha framgång i sina strävanden att tillvarata medlemmernas intressen, och låt klubben upprätta ett gott samarbete med de övriga klubbarna och med företagsledningen.